

Bérlet (Pesti magyar színház.) szünés.
Szombathoz, Jánosir' 4 kén, 1840.
A nézőhely teljes kivilágítása mellett.

LISZT F. ur.

művész hazánk' fijának

HANGVERSENY-e

a' pesti magyar' színház' javára.

TARGYAI:

TARGYAI:
1-ső **ANDANTE FINALE**, „LUCIA di LAMMERMOOR” czima operából,
előadja LISZT F. úr.

2-ik GALOP CROMATIQUE, előadja LISZT F. úr.

LISZT F. úr, művész, hazánk' fia, 'e mai hangverseny' egész jövedelmével, a' színházi
pénztárnak kedveskedik.

A' KÉNYTELEN KIRÁLY.

Végjárték 2 felvonásban. Francziából fordította Tóth Lőrinc, a magyar nyelv-társaság' költője.

[illegible]

Helyek ára, ezüst pénzben:	
Fahely, földmívelő és első emeletlen —	10 fl. — kr.
Fahely, a' második emeletlen —	8 fl. — kr.
Kőházak földmívelő —	1 fl. 30 kr.
Földmívelő bemenet —	1 fl. — kr.
Második emeleti házszék —	1 fl. 20 kr.
Második emeleti bemenet —	1 fl. 10 kr.
Karnat —	1 fl. 20 kr.

Semmiféle szabad jegyek nem használhatók.

SCHODOLNE; asst. ERKEZ. J. MEGYERY /s/ UDVANYHELYI uzsak, szabadsággal elmentek

[illegible]

Visitation. 12. morning in der ersten Psalm-Vers, an den Jacksons (Mrs. Peter, Mrs. John, Sohn) bei der Verheiratung kommen. Giththa; Herr Thierck; und Herrs Thierck, Sohn. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836.

[illegible][illegible]

Commenting.

LISZT-HANGVERSENYEK PEST-BUDÁN

Kiállítás Liszt Ferenc születésének 175., halálának 100. évfordulóján az MTA Zenetörténeti Múzeumában.

1986. március 14 - 1987. január 7.

A kiállítás nem hagyományos emlékkiállítás: nem mutat be relikviákat, személyes tárgyakat. Közvetlenül Liszt Ferencre a kéziratok - kották, levelek, ajánlások - utalnak.

A kiállítás mottója: *Mi Lisztben nemcsak a nagyhirű művészt, de a jeles drága honfit is láttuk. Buzgalmunk nemzeti vála, s a haza nemes fiának szólt. /Életképek/*

Liszt szerepének ezt a kettősségét mutatja be a kiállítás a Pest-budai hangversenyélet reformkori, szabadságharc utáni időszakában, majd a kiegyezést követő fellendülés éveiben.

A hangversenytermek

A magyar főváros hangversenyélete - sok más európai városéhoz hasonlóan a 19. század során alakult ki. Színhelye számos, eredetileg nem koncertcélokra épített épület, terem volt a Hét Választó Fejedelemezhez címzett fogadótól a Vigadóig: Német Színház, Redoute, Nemzeti Színház, Belvárosi templom, Nemzeti Múzeum, Vigadó, Tudományos Akadémia, Hungaria Hotel, Mátyás templom, Zeneakadémia /Hal-tér, Sugár-ut/, az Angolkisasszonyok zárdája.

Nem véletlen, hogy még a század végén is joggal panaszkodhatta a kor egyik jeles muzsikusa: *A magyar fővárosban a zene még mindig vándorbottal jár, hol itten, hol amottan keresvén ideiglenes menhelyet. /Ábrányi Kornél/*

A hangversenyek

Liszt, az európai virtuóz, zongoraművész 1823-ban játszott először Pesten. Karmesterként 1840-ben mutatkozott be. Ismétlődő hangversenyei, föllépései a város ünnepeivé váltak, fényes pompájú, előkelő, széleskörű érdeklődéssel kísért társadalmi eseményekké. Gyakran a zongorát, az emelvényt, a karmesteri pulpitust piros és fehér virágok, zöld délszaki növények sokasága díszítette, a babérkoszorukra nemzetiszín szalagokat fontak. A hazafias büszkeség árad a sajtóban megjelent recenziókból, a nagy művészek, vagy még inkább a nagy honfitársnak szóló lelkesedés hangja érződik a kortársak írásaiból.

1865 - a Szent Erzsébet oratórium vezénylésére hívta haza Lisztet a Pest-budai Zenede igazgatója. Az előadás a többnapos Zenede-ünnep keretében zajlott le.

1865 - Liszt-hangverseny a Vigadóban Reményi Ede, Hans von Bülow és a tanítvány, Plotényi Nándor közreműködésével. Az akkor játszott Liszt-művek közül néhány nyomtatásban is megjelent a pesti Rózsavölgyi kiadónál, címlapján hirdelve a hangverseny emlékét.

Gyula miniszterelnök, Pulszky Ferenc, a Nemzeti Múzeum igazgatója, az Írók és Művészek Társasága, Fraknoi Vilmos, a Tudományos Akadémia főtájtára.

Liszt maga is rendszeresen rendezett hasonló matinét, estélyeket, nem ritkán több száz vendég részvételével, gyakran a fővárosban vendégszereplő művészek tiszteletére: Saint-Saens, Delibes, Wieniawski, Goldmark, Robert Franz.

Ezek a társadalmi események műfajilag nem körülhatárolhatóak: a cigányzenés, pohárköszöntős, csárdásos mulatságtól a tudományos előadással és hangversennyel összekapcsolt értelmiségi-arisztokratikus összejövetelig sokféle társasági formája alakult ki.

Sajátos kört alkottak Liszt körül a magyar zeneszerzők, kivált az 1860-as évektől. Műveiket Liszt számos alkalommal bemutatta: vezényelte, zongorázta, zongoraátíratban játszotta, külföldi előadóknak elküldte, kiadásukat szorgalmazta. Liszt magyar témájú alkotásainak és a magyar szerzők kompozícióinak egymás mellé állítása érzékelhetően példázza a kortársak közvetlen hatását.

- - -

A kiállított tárgyak nem Liszt hagyatékából valók. A butorok 1840 körül pesti műhelyben készültek, a Marczibányi család tulajdonában voltak. A diszes, faragott, kettős kottatartó az 1878-as világkiállításra készült. A színházi női köpeny 1885 körüli ünnepi viselet, jellegzetes kiegészítővel. A legyezők Hungária-bálok emlékét őrzik. A zongora az 1870-es években a Hungária szálló nagytermében állt: Liszt 1873-ban játszott rajta /Streicher/. A díszserlegek a dalárda-mozgalom emléktárgyai.

Muzeális anyag kölcsönzésével a Budapesti Történeti Múzeum, az Iparművészeti Múzeum, a Magyar Nemzeti Galéria, a Magyar Nemzeti Múzeum, a Móra Ferenc Múzeum, a Munkásmozgalmi Múzeum, a Magyar Tudományos Akadémia, a Filharmóniai Társaság Archivuma, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, a Fővárosi Levéltár, az Országos Levéltár, a Pest Megyei Levéltár, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, az Országos Széchényi Könyvtár járult hozzá a kiállításához. Rendezte Sz. Farkas Márta és S. Mohos Márta. Belsőépítész Németh István, grafikus Piros Tibor, fotós Tihanyi Bence. Kivitelező Komplex Dekor.

Sz. Farkas Márta